Särskilda projekt

Hans Högvördighet*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡

Biskop för folken, under apostoliskt uppdrag

Matthias Gerung, Babylons fall och Ryttaren på den vita hästen (Uppenbarelseboken 18:9–24; 19:11–21), illumination i Ottheinrichbibeln, omkring 1530–1532. Bayerska statsbiblioteket, München (Cgm 8010, fol. 302v).

Allmän egendom.

”Och haven ingen delaktighet i mörkrets gärningar, som icke giva någon frukt, utan avslöjen dem fastmer.”

Efesierbrevet 5:11 (1917 års översättning)

Från första stund, då Kristus gav apostlarna deras uppdrag och sände ut dem i världen för att predika evangelium för alla folk,[1] har Kyrkan varit helt och fullt engagerad i andlig krigföring mot mörkrets makter, både i de andliga sfärerna[2] och fysiskt över hela jorden.[3] Denna krigföring har tidvis tagit olika former, såsom: (1) fiendens bruk av lagen som vapen;[4,5] (2) falska profeter som predikade ett nytt evangelium och inte det som har givits oss av vår HERRE Jesus Kristus;[6] (3) falska läror, irrläror och hädelser av alla slag;[7] (4) förföljelsen av troende ända till döden och martyriet;[8] (5) normaliseringen av synd genom subtila medel och förställning, utformade som underhållning och omsorgsfullt tillrättalagda för att tilltala massorna;[9] (6) att de troende distraheras med triviala ting, samtidigt som allt som är anständigt och heligt angrips;[10] (7) avgudadyrkan och dyrkan av härskare;[11] (8) utgjutandet av oskyldigt blod;[12] (9) blodsutgjutelse gjord till skådespel;[13] (10) förtryck av de fattiga samt girighet;[14] (11) slaveri och handel med människor;[15] (12) ockultism, trolldom och spådom;[16] (13) tyranni och härskare som står över lagen;[17] (14) fördärv inom Kyrkan;[18] (15) schism och splittring av kroppen;[19] (16) avfall under tryck;[20] och andra ting, alltför många för att nämnas här, som drabbade Kyrkan och hindrade evangeliets överlämnande.[21]

Biskopens särskilda projekt för detta arbete vidare in i vår tid. Varje projekt tar upp en fråga som biskopen anser kräver särskild uppmärksamhet från Kyrkan[22] i detta ögonblick av historien.[23] Vissa skrifter, som är ordnade och arkiverade inom ett projekt på denna webbplats, är riktade enbart till en kyrka eller till kyrkor i de tio rikena.[24] Andra skrifter är riktade direkt till de olika ämbetsmän, företag, institutioner och/eller andra personer som är inblandade i det särskilda projektets fråga.[25] En skrift som är riktad antingen till tredje parter utanför kyrkan eller till kyrkorna själva kan återfinnas i avsnittet Särskilda projekt eller i det eller de avsnitt med skrifter som är ägnade åt de berörda av de tio rikena.

Såsom är biskopens praxis numreras alla skrifter i följd efter det datum då de framställs.[26] Varje skrift bygger på angivna källor, och dess auktoriteter anges i sin helhet.[27]

Projekten

”Lagen är konungens vapen”

Hur lagen görs till ett vapen mot Kyrkan och de troende.

Globalisternas plan för världsherravälde

En enda världsordning, och Kyrkans svar.

Noter

1

”... Mig är given all makt i himmelen och på jorden. Gån fördenskull ut och gören alla folk till lärjungar, döpande dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn, lärande dem att hålla allt vad jag har befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill tidens ände.” Matteus 28:18–20 (1917 års översättning). ”... Gån ut i hela världen och prediken evangelium för allt skapat.” Markus 16:15 (1917 års översättning). ”... Det är så skrivet, att Messias skulle lida och på tredje dagen uppstå från de döda, och att bättring till syndernas förlåtelse i hans namn skulle predikas bland alla folk, och först i Jerusalem.” Lukas 24:46–47 (1917 års översättning). ”... Frid vare med eder! Såsom Fadern har sänt mig, så sänder ock jag eder.” Johannes 20:21 (1917 års översättning). ”Men när den helige Ande kommer över eder, skolen I undfå kraft och bliva mina vittnen, både i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien, och sedan intill jordens ända.” Apostlagärningarna 1:8 (1917 års översättning). ”Och detta evangelium om riket skall bliva predikat i hela världen, till ett vittnesbörd för alla folk. Och sedan skall änden komma.” Matteus 24:14 (1917 års översättning). ”Men de gingo ut och predikade allestädes. Och Herren verkade med dem och stadfäste ordet genom de tecken som åtföljde det.” Markus 16:20 (1917 års översättning). ”Och huru skulle predikare kunna komma, om de icke bleve sända? Så är och skrivet: »Huru ljuvliga äro icke fotstegen av de män som frambära gott budskap!»” Romarbrevet 10:15 (1917 års översättning).

Den tidiga Kyrkan

”Apostlarna har predikat evangeliet för oss från Herren Jesus Kristus; Jesus Kristus [har gjort det] från Gud. Kristus sändes alltså ut av Gud, och apostlarna av Kristus. Båda dessa tillsättningar skedde alltså på ett ordnat sätt, enligt Guds vilja. Sedan de alltså hade mottagit sina befallningar och var fullt förvissade genom vår Herre Jesu Kristi uppståndelse, och befästa i Guds ord, med den helige Andes fulla visshet, gick de ut och förkunnade att Guds rike var nära.” (översatt från engelskan i ANF 1) Clemens av Rom, *Första brevet till korinthierna*, kap. 42, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

2

”Ikläden eder hela Guds vapenrustning, så att I kunnen hålla stånd emot djävulens listiga angrepp. Ty den kamp vi hava att utkämpa är en kamp icke mot kött och blod, utan mot furstar och väldigheter och världshärskare, som råda här i mörkret, mot ondskans andemakter i himlarymderna. Tagen alltså på eder hela Guds vapenrustning, så

att I kunnen stå emot på den onda dagen och, sedan I haven fullgjort allt, behålla fältet." Efesierbrevet 6:11–13 (1917 års översättning). "Ty fastän vi vandra i köttet, föra vi dock icke en strid efter köttet. Våra stridsvapen äro nämligen icke av köttslig art; de äro tvärtom så mäktiga inför Gud, att de kunna bryta ned fästen. Ja, vi bryta ned tankebyggnader och alla slags höga bålverk, som uppresas mot kunskapen om Gud, och vi taga alla slags tankefunder till fånga och lägga dem under Kristi lydnad." Andra Korinthierbrevet 10:3–5 (1917 års översättning). "Ty i honom skapades allt i himmelen och på jorden, synligt såväl som osynligt, både tronänglar och herrar och furstar och väldigheter i andevärlden. Alltsammans har blivit skapat genom honom och till honom." Kolosserbrevet 1:16 (1917 års översättning). "Se, jag sänder eder åstad såsom får mitt in ibland ulvar. Varen fördenskull kloka såsom ormar och menlösa såsom duvor." Matteus 10:16 (1917 års översättning). "Kämpa trons goda kamp ..." Första Timotheosbrevet 6:12 (1917 års översättning). "Bär ock du ditt lidande såsom en god Kristi Jesu stridsman. Ingen som tjänar i krig låter sig insnärjas i näringsomsorger, ty han vill vara den till behag, som har tagit honom i sin sold." Andra Timotheosbrevet 2:3–4 (1917 års översättning). "Icke så Mikael, överängeln; när denne tvistade med djävulen angående Moses' kropp, dristade han sig icke att över honom uttala någon smädande dom, utan sade allenast: »Herren näpse dig.»" Judas brev 9 (1917 års översättning). "Jag vet om en man som är i Kristus, att han för fjorton år sedan blev uppryckt ända till tredje himmelen; huruvida det nu var i kroppslig måtto, eller om han var skild från sin kropp, det vet jag icke, Gud allena vet det. Ja, jag vet om denne man, att han -- huruvida det nu var i kroppslig måtto, eller om han var skild från sin kropp, det vet jag icke, Gud allena vet det -- jag vet om honom, att han blev uppryckt till paradiset och fick höra outsägliga ord, sådana som det icke är lovligt för en människa att uttala." Andra Korinthierbrevet 12:2–4 (1917 års översättning). (Detta visar att andevärlden och den himmelska världen har många dimensioner.) "Och för att jag icke skall förhäva mig på grund av mina övermåttan höga uppenbarelser ..." Andra Korinthierbrevet 12:7 (1917 års översättning). "Se, HERREN, din Gud, tillhör himlarna och himlarnas himmel, jorden och allt vad därpå är;" Femte Moseboken 10:14 (1917 års översättning). "Men kan då Gud verkligen bo på jorden? Himlarna och himlarnas himmel rymma dig ju icke; huru mycket mindre då detta hus som jag har byggt!" Första Konungaboken 8:27 (1917 års översättning). "Du allena är HERREN. Du har gjort himlarna och himlarnas himmel och hela deras härskara ..." Nehemja 9:6 (1917 års översättning). "Loven honom, I himlars himlar och I vatten ovan himmelen." Psaltaren 148:4 (1917 års översättning). "Men detta ord »han for upp», vad innebär det, om icke att han förut hade farit hit ned till jordens lägre rymder? Den som for ned, han är ock den som for upp över alla himlar, för att han skulle uppfylla allt." Efesierbrevet 4:9–10 (1917 års översättning). "Välsignad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader, som i Kristus har välsignat oss med all den himmelska världens andliga välsignelse ..." Efesierbrevet 1:3 (1917 års översättning). "varmed han har verkat i Kristus, i det att han uppväckte honom från de döda och satte honom på sin högra sida i den himmelska världen, över alla andevärldens furstar och väldigheter och makter och herrar, ja, över allt som kan nämnas, icke allenast i denna tidsålder, utan ock i den tillkommande." Efesierbrevet 1:20–21 (1917 års översättning). "Eftersom vi nu hava en stor överstepräst, som har farit upp genom himlarna, nämligen Jesus, Guds Son, så låtom oss hålla fast vid bekännelsen." Hebreerbrevet 4:14 (1917 års översättning).

Den tidiga Kyrkan

"Var alltså angelägna om att ofta komma samman för att tacka Gud och förkunna hans lov. Ty när ni ofta samlas på samma plats, förintas Satans makter ..." (översatt från engelskan i ANF 1) Ignatios av Antiokia, *Till efesierna*,

kap. 13, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

3

”Då frågade HERREN Åklagaren: »Varifrån kommer du?» Åklagaren svarade HERREN och sade: »Från en vandring utöver jorden och från en färd omkring på den.»” Job 1:7 (1917 års översättning). ”Så gick Åklagaren bort ifrån HERRENS ansikte och slog Job med svåra bulnader, ifrån fotbladet ända till hjässan.” Job 2:7 (1917 års översättning). ”Men Satan trädde upp mot Israel och uppeggade David till att räkna Israel.” Första Krönikeboken 21:1 (1917 års översättning). ”Sedan lät han mig se översteprästen Josua stående inför HERRENS ängel; och Åklagaren stod vid hans högra sida för att anklaga honom.” Sakarja 3:1 (1917 års översättning). ”När nu gudsmannens tjänare bittida om morgonen stod upp och gick ut, fick han se att en här hade lägrat sig runt omkring staden med hästar och vagnar. Då sade tjänaren till honom: »Ack, min herre, huru skola vi nu göra?» Han svarade: »Frukta icke; ty de som äro med oss äro flera än de som äro med dem.» Och Elisa bad och sade: »HERRE, öppna hans ögon, så att han ser.» Då öppnade HERREN tjänarens ögon, och han fick se att berget var fullt med hästar och vagnar av eld, runt omkring Elisa.” Andra Konungaboken 6:15–17 (1917 års översättning). ”Då uppfylldes Nebukadnessar av vrede mot Sadrak, Mesak och Abed-Nego, så att hans ansikte förvandlades. Och han hov upp sin röst och befallde att man skulle göra ugnen sju gånger hetare, än man någonsin hade sett den vara. Och några handfasta män i hans här fingo befallning att binda Sadrak, Mesak och Abed-Nego och kasta dem i den brinnande ugnen. Så blevo dessa med sina underkläder, livrockar, mössor och andra kläder bundna och kastade i den brinnande ugnen. Men eftersom konungens befallning hade varit så sträng, och ugnen därför hade blivit så övermåttan starkt upphettad, blevo de män som förde Sadrak, Mesak och Abed-Nego ditupp själva dödade av eldslågorna, vid det att de tre männen Sadrak, Mesak och Abed-Nego bundna kastades ned i den brinnande ugnen. Då blev konung Nebukadnessar förskräckt och stod upp med hast och frågade sina rådsherrar och sade: »Var det icke tre män som vi läto kasta bundna i elden? De svarade och sade till konungen: »Jo förvisso, o konung.» Han fortfor och sade: »Och ändå ser jag nu fyra män, som gå lösa och lediga inne i elden, och ingen skada har skett dem; och den fjärde ser så ut, som vore han en gudason.” Daniel 3:19–25 (1917 års översättning). ”Då lät konungen hämta Daniel och kasta honom i lejongropen och konungen talade till Daniel och sade: »Din Gud, den som du så oavlåtligen dyrkar, han må rädda dig.» Och man förde fram en sten och lade den över gropens öppning, och konungen förseglade den med sitt eget och med sina stormäns signet, för att ingen förändring skulle kunna göras i det som nu hade skett med Daniel. Därefter gick konungen hem till sitt palats och tillbragte hela natten under fasta och lät inga kvinnor komma inför sig; och sömnen flydde honom. Sedan om morgonen, när det dagades, stod konungen upp och gick med hast till lejongropen. Och när han hade kommit nära intill gropen, ropade han på Daniel med ängslig röst; konungen talade till Daniel och sade: »Daniel, du den levande Gudens tjänare, har väl din Gud, den som du så oavlåtligen dyrkar, kunnat rädda dig från lejonen?» Då svarade Daniel konungen: »Må du leva evinnerligen, o konung! Min Gud har sänt sin ängel och tillslutit lejonens gap, så att de icke hava gjort mig någon skada. Ty jag har inför honom befunnits oskyldig; ej heller har jag förbrutit mig mot dig, o konung.” Daniel 6:16–22 (1917 års översättning). ”Och han sade till mig: »Frukta icke, Daniel, ty redan ifrån första dagen, då när du vände ditt hjärta till att söka förstånd och till att ödmjuka dig inför din Gud, hava dina ord varit hörda; och jag har nu kommit för dina ords skull. Fursten för Persiens rike stod mig emot under tjuguen dagar; men då kom Mikael, en av de förnämsta furstarna, mig till hjälp, under det att jag förut hade

stått där allena mot Persiens konungar.” Daniel 10:12–13 (1917 års översättning). ”Men Satan for in i Judas, som kallades Iskariot, och som var en av de tolv.” Lukas 22:3 (1917 års översättning). ”Och det hände sig en gång, då vi gingo ned till bönestället, att vi mötte en tjänsteflicka, som hade en spådomsande i sig och genom sina spådomar skaffade sina herrar mycken inkomst. Denne följde efter Paulus och oss andra och ropade och sade: »Dessa män äro Guds, den Högstes, tjänare, och de förkunna för eder frälsningens väg.» Så gjorde hon under många dagar. Men Paulus tog illa vid sig och vände sig om och sade till anden: »I Jesu Kristi namn bjuder jag dig att fara ut ur henne.» Och anden for ut i samma stund. Men när hennes herrar sågo att det för dem var slut med allt hopp om vidare inkomst, grepo de Paulus och Silas och släpade dem till torget inför överhetspersonerna. Och sedan de hade fört dem tid fram, till domarna, sade de: »Dessa män uppväcka stor oro i vår stad; de äro judar och vilja införa stadgar som det för oss, såsom romerska medborgare, icke är lovligt att antaga eller hålla.» Också folket reste sig upp emot dem, och domarna läto slita av dem deras kläder och bjödo att man skulle piska dem med spön.” Apostlagärningarna 16:16–22 (1917 års översättning). ”Varen nyktra och vaken. Eder vedersakare, djävulen, går omkring såsom ett rytande lejon och söker vem han må uppsluka.” Första Petrusbrevet 5:8 (1917 års översättning). ”Och en strid uppstod i himmelen: Mikael och hans änglar gåvo sig i strid med draken; och draken och hans änglar stridde mot dem, men de förmådde intet mot dem, och i himmelen fanns nu icke mer någon plats för dem. Och den store draken, den gamle ormen, blev nedkastad, han som kallas Djävul och Satan, och som förvillar hela världen; han blev nedkastad till jorden, och hans änglar kastades ned jämte honom. Och jag hörde en stark röst i himmelen säga: »Nu har frälsningen och makten och riket blivit vår Guds, och väldet hans Smordes; ty våra bröders åklagare är nedkastad, han som dag och natt anklagade dem inför vår Gud. De övervunno honom i kraft av Lammets blod och i kraft av sitt vittnesbörds ord: de älskade icke så sitt liv, att de drogo sig undan döden. Glädjens fördenskull, I himlar och I som bon i dem. Men ve dig, du jord, och dig, du hav! Ty djävulen har kommit ned till eder i stor vrede, eftersom han vet att den tid han har kvar är kort.»” Uppenbarelseboken 12:7–12 (1917 års översättning). ”Och draken vredgades än mer på kvinnan och gick åstad för att föra krig mot de övriga av hennes säd, mot dem som hålla Guds bud och hava Jesu vittnesbörd.” Uppenbarelseboken 12:17 (1917 års översättning). ”Och det fick makt att föra krig mot de heliga och att övervinna dem; och det fick makt över alla stammar och folk och tungomål och folkslag.” Uppenbarelseboken 13:7 (1917 års översättning).

4

”Kan fördärvets domarsäte hava gemenskap med dig, det säte där man över våld i lagens namn, där de tränga den rättfärdiges själ och fördöma oskyldigt blod?” Psaltaren 94:20–21 (1917 års översättning). ”Ve eder som stadgen orättfärdiga stadgar! I skriven, men våldslagar skriven I för att vränga de ringas sak och beröva de fattiga i mitt folk deras rätt, för att göra änkor till edert byte och plundra de faderlösa.” Jesaja 10:1–2 (1917 års översättning). ”Då bjöd Farao allt sitt folk och sade: »Alla nyfödda gossebarn- skolen I kasta i Nilfloden, men all flickebarn mån I låta leva.»” Andra Moseboken 1:22 (1917 års översättning). ”Och Haman sade till konung Ahasveros: »Här finnes ett folk som bor kringspritt och förstrött bland de andra folken i ditt rikes alla hövdingdömen. Deras lagar äro olika alla andra folks, och de göra icke efter konungens lagar; därför är det icke konungen värdigt att låta dem vara. Om det så täckes konungen, må fördenskull en skrivelse utfärdas, att man skall förgöra dem. Tio tusen talenter silver skall jag då kunna väga upp åt tjänstemännen till att läggas in i konungens skattkamrar.»” Ester 3:8–9 (1917 års översättning). ”Sedan kringsändes med ilbud brev till alla konungens hövdingdömen, att man skulle utrota, dräpa och förgöra judarna, både unga och gamla, både barn och kvinnor, alla på en och samma dag, nämligen på

trettonde dagen i tolfte månaden, det är månaden Adar, varvid ock deras ägodelar såsom byte skulle givas till plundring." Ester 3:13 (1917 års översättning). "utropade en härold med hög röst: »Detta vare eder befallt, I folk och stammar och tungomål: När I hören ljudet av horn, pipor, cittror, sambukor, psaltare, säckpipor och allahanda andra instrumenter, skolen I falla ned och tillbedja den gyllene bildstod som konung Nebukadnessar har låtit ställa upp. Men den som icke faller ned och tillbeder, han skall i samma stund kastas i den brinnande ugnen.»" Daniel 3:4–6 (1917 års översättning). "Då sökte de andra furstarna och satraperna att finna någon sak mot Daniel i det som angick riket. Men de kunde icke finna någon sådan sak eller något som var orätt, eftersom han var trogen i sin tjänst; ingen försummelse och intet orätt var att finna hos honom. Då sade männen: »Vi lära icke finna någon sak mot denne Daniel, om vi icke till äventyrs kunna finna en sådan i hans gudsdyrkan.» Därefter skyndade furstarna och satraperna in till konungen och sade till honom så: »Må du leva evinnerligen, konung Darejaves! Alla rikets furstar, landshövdingarna och satraperna, rådsherrarna och ståthållarna hava rådslagit om att en kunglig förordning borde utfärdas och ett förbud stadgas, av det innehåll att vilken som helst som under trettio dagar vänder sig med bön till någon annan, vare sig gud eller människa, än till dig, o konung, han skall kastas i lejongropen." Daniel 6:4–7 (1917 års översättning). "Judarna svarade honom: »Vi hava själva en lag, och efter den lagen måste han dö, ty han har gjort sig till Guds Son.»" Johannes 19:7 (1917 års översättning). "Men för att detta icke ännu mer skall komma ut bland folket, må vi strängeligen förbjuda dem att hädanefter i det namnet tala för någon människa.» Därefter kallade de in dem och förbjödo dem helt och hållet att tala eller undervisa i Jesu namn." Apostlagärningarna 4:17–18 (1917 års översättning). "Men när de icke funno dem, släpade de Jason och några av bröderna inför stadens styresmän och ropade: »Dessa män, som hava uppviglat hela världen, hava nu också kommit hit; och Jason har tagit emot dem i sitt hus. De göra alla tvärtemot kejsarens påbud och säga att en annan, en som heter Jesus, är konung." Apostlagärningarna 17:6–7 (1917 års översättning). "Ty, vad som aldrig tidigare har hänt, de frommas släkte lider nu förföljelse och drivs omkring i Asien genom nya förordningar. Ty de skamlösa angivarna och de som har begär till andras egendom tar förordningarna till förevändning och bedriver öppet rån natt och dag och plundrar dem som inte är skyldiga till något orätt." (översatt från engelskan i NPNF2 1) Meliton av Sardes, citerad hos Eusebios, *Kyrkohistoria* 4.26.5, övers. Arthur Cushman McGiffert, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 1, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1890). "Vad är grunden för denna dom? Varför har ni straffat denne man, inte som äktenskapsbrytare, inte som otuktig, inte som mördare, inte som tjuv, inte som rövare, och inte som dömd för något brott alls, utan som en som endast har bekänt att han kallas med namnet kristen?" (översatt från engelskan i ANF 1) Justinus Martyren, *Andra apologin*, kap. 2, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). "Den förbjuder att de efterspanas som oskyldiga, och den befaller att de straffas som skyldiga." (översatt från engelskan i ANF 3) Tertullianus, *Apologeticum*, kap. 2, övers. S. Thelwall, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 3 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

5

Följande hänvisningar visar när lagen används i ett rättfärdigt syfte för att skydda oskyldigt liv, mot stöld av egendom och mot andra laglösa gärningar som skadar andra människor eller skapar instabilitet och otrygghet i medborgarnas liv. Detta ska ställas mot när lagen används som ett vapen mot folket för att göda den härskande klassen på medborgarnas bekostnad, för att förtrycka medborgarna och beröva dem deras av Gud givna rättigheter

och för att leda till medborgarnas fullständiga förslavande till förmån för de få som kallar denna världens gud sin herre (”... de otrognas sinnen har denna tidsålders gud så förblindat ...” Andra Korinthierbrevet 4:4 (1917 års översättning)). ”Ty de som hava väldet äro till skräck, icke för dem som göra vad gott är, utan för dem som göra vad ont är. Vill du vara utan fruktan för överheten, så gör vad gott är; du skall då bliva prisad av den, ty överheten är en Guds tjänare, dig till fromma. Men gör du vad ont är, då må du frukta; ty överheten bär icke svärdet förgäves, utan är en Guds tjänare, en hämnare, till att utföra vredesdomen över den som gör vad ont är.” Romarbrevet 13:3–4 (1917 års översättning). ”Varen underdåniga all mänsklig ordning för Herrens skull, vare sig det är konungen, såsom den överste härskaren, eller det är landshövdingarna, som ju äro sända av honom för att straffa dem som göra vad ont är och för att prisa dem som göra vad gott är.” Första Petrusbrevet 2:13–14 (1917 års översättning). ”Så uppmanar jag nu framför allt därtill att man må bedja, åkalla, anropa och tacka Gud för alla människor, för konungar och all överhet, så att vi kunna föra ett lugnt och stilla liv, på ett i allo fromt och värdigt sätt.” Första Timotheosbrevet 2:1–2 (1917 års översättning). ”Domare och tillsyningsmän skall du tillsätta åt dig inom alla de städer som Herren, din Gud, vill giva dig, för dina särskilda stammar; de skola döma folket med rättvis dom. Du skall icke vränga rätten och icke hava anseende till personen; och du skall icke taga mutor, ty mutor förblinda de visas ögon och förvrida de rättfärdigas sak. Rättfärdighet, rättfärdighet skall du eftertrakta, för att du må leva och taga i besittning det land som Herren, din Gud, vill giva dig.” Femte Moseboken 16:18–20 (1917 års översättning).

Den tidiga Kyrkan

”Det jordiska styret har alltså blivit insatt av Gud till folkens nytta, och inte av djävulen, som aldrig alls har någon ro, ja, som inte ens tycker om att se folken uppföra sig på ett stilla sätt, för att människorna under fruktan för mänskligt styre inte ska äta upp varandra som fiskar, utan genom att lagar upprättas hålla nere en övermåttan stor ondska bland folken.” (översatt från engelskan i ANF 1) Irenaeus av Lyon, *Mot irrlärorna* 5.24.2, övers. Alexander Roberts och William Rambaut, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Ty tapperheten, som i krig bevarar ens land från barbarerna, eller som hemma försvarar de svaga eller kamraterna mot rövare, är full av rättfärdighet ...” (översatt från engelskan i NPNF2 10) Ambrosius av Milano, *Om prästerskapets plikter* 1.27.129, övers. H. de Romestin, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 10, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896).

6

”Tagen eder till vara för falska profeter, som komma till eder i fårakläder, men invärtes äro glupande ulvar.” Matteus 7:15 (1917 års översättning). ”Och många falska profeter skola uppstå och skola förvilla många.” Matteus 24:11 (1917 års översättning). ”Ty människor som falskeligen säga sig vara Messias skola uppstå, så ock falska profeter, och de skola göra stora tecken och under, för att, om möjligt förvilla jämväl de utvalda.” Matteus 24:24 (1917 års översättning). ”Det förundrar mig att I så hastigt avfallen från honom, som har kallat eder till att vara i Kristi nåd, och vänden eder till ett nytt evangelium. Likväl är detta icke något annat »evangelium»; det är allenast så, att några finnas som vålla förvirring bland eder och vilja förvända Kristi evangelium. Men om någon, vore det ock vi själva eller en ängel från himmelen, förkunnar evangelium i strid mot vad vi hava förkunnat för eder, så vare han förbannad.” Galaterbrevet 1:6–8 (1917 års översättning). ”Om någon kommer och predikar en annan Jesus,

än den vi hava predikat, eller om I undfån ett annat slags ande, än den I förut haven undfått, eller ett annat slags evangelium, än det I förut haven mottagit, då fördragen I ju sådant alltför väl." Andra Korinthierbrevet 11:4 (1917 års översättning). "Ty de männen äro falska apostlar, oredliga arbetare, som förskapa sig till Kristi apostlar. Och detta är icke att undra på. Satan själv förskapar sig ju till en ljusets ängel. Det är då icke något märkligt, om jämväl hans tjänare så förskapa sig, att de likna rättfärdighetens tjänare. Men deras ände skall svara emot deras gärningar." Andra Korinthierbrevet 11:13–15 (1917 års översättning). "Jag vet, att sedan jag har skilts från eder svåra ulvar skola komma in bland eder, och att de icke skola skona hjorden. Ja, bland eder själva skola män uppträda, som tala vad förvänt är, för att locka lärjungarna att följa sig." Apostlagärningarna 20:29–30 (1917 års översättning). "Men också falska profeter uppstodo bland folket, likasom jämväl bland eder falska lärare skola komma att finnas, vilka på smygvägar skola införa fördärvliga partimeningar och draga över sig själva plötsligt fördärv, i det att de till och med förneka den Herre som har köpt dem." Andra Petrusbrevet 2:1 (1917 års översättning). "Mina älskade, tron icke var och en ande, utan pröven andarna, huruvida de äro av Gud; ty många falska profeter hava gått ut i världen." Första Johannesbrevet 4:1 (1917 års översättning). "Ty den tid kommer, då de icke längre skola fördraga den sunda läran, utan efter sina egna begärelser skola samla åt sig lärare hoptals, alltefter som det kliar dem i öronen, en tid då de skola vända sina öron från sanningen, och i stället vända sig till fabler." Andra Timotheosbrevet 4:3–4 (1917 års översättning). "Jag känner dina gärningar och ditt arbete och din ståndaktighet, och jag vet att du icke kan lida onda människor; du har prövat dem som säga sig vara apostlar, men icke äro det, och har funnit dem vara lögnare." Uppenbarelseboken 2:2 (1917 års översättning).

Den tidiga Kyrkan

"Men inte var och en som talar i Anden är en profet, utan endast om han håller sig till Herrens vägar. Därför ska den falske profeten och profeten kännas igen på sina vägar." (översatt från engelskan i ANF 7) *Didache*, kap. 11, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 7 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886).

7

"Men Anden säger uttryckligen, att i kommande tider somliga skola avfalla från tron och hålla sig till villoandar och till onda andars läror. Så skall ske genom lögnpredikanters skrymteri, människors som i sina egna samveten äro brännmärkta såsom brottslingar ..." Första Timotheosbrevet 4:1–2 (1917 års översättning). "En man som kommer partisöndring åstad må du visa ifrån dig, sedan du en eller två gånger har förmanat honom; ty du vet att en sådan är förvänd och begår synd, ja, han har själv fällt domen över sig." Titusbrevet 3:10–11 (1917 års översättning). "Men jag förmanar eder, mina bröder, att hava akt på dem som vålla tvedräkt och kunna bliva eder till fall, i strid med den lära som I haven inhämtat; dragen eder ifrån dem. Ty sådana tjäna icke vår Herre Kristus, utan sin egen buk; och genom sina milda ord och sitt fagra tal bedraga de oskyldiga människors hjärtan." Romarbrevet 16:17–18 (1917 års översättning). "Mina älskade, då jag nu med all iver har tagit mig för att skriva till eder om vår gemensamma frälsning, finner jag det nödigt att i min skrivelse förmana eder att kämpa för den tro som en gång för alla har blivit meddelad åt de heliga." Judas brev 3 (1917 års översättning). "Därför säger jag eder: All annan synd och hädelse skall bliva människorna förlåten, men hädelse mot Anden skall icke bliva förlåten." Matteus 12:31 (1917 års översättning). "Och det fick en mun sig given, som talade stora ord och vad hädiskt var, och det fick makt att så göra under fyrtiotvå månader. Och den öppnade sin mun till att föra hädiskt tal mot Gud,

till att häda hans namn och hans tabernakel och dem som bo i himmelen.” Uppenbarelseboken 13:5–6 (1917 års översättning). ”Därför uppmanar jag er, dock inte jag, utan Jesu Kristi kärlek, att ni endast använder kristen föda och avhåller er från örter av annat slag; jag menar irrlära. Ty de [som är hängivna åt detta] blandar ihop Jesus Kristus med sitt eget gift och talar sådant som inte förtjänar tilltro, likt dem som ger en dödlig drog i sött vin, som den som är okunnig om den girigt tar, med ett ödesdigert välbehag som leder till hans egen död.” (översatt från engelskan i ANF 1) Ignatios av Antiokia, *Till trallianerna*, kap. 6, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

Den tidiga Kyrkan

”Villfarelsen framställs nämligen aldrig i sin nakna vanskaplighet, för att den inte, när den så blottas, genast ska avslöjas.” (översatt från engelskan i ANF 1) Irenaeus av Lyon, *Mot irrlärorna* 1, förord, avsn. 2, övers. Alexander Roberts och William Rambaut, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

8

”Saliga äro de som lida förföljelse för rättfärdighets skull, ty dem hör himmelriket till. Ja, saliga ären I, när människorna för min skull smäda och förfölja eder och sanningslöst säga allt ont mot eder. Glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i himmelen. Så förföljde man ju ock profeterna, som voro före eder.” Matteus 5:10–12 (1917 års översättning). ”Och I skolen bliva hatade av alla, för mitt namns skull. Men den som är ståndaktig intill änden, han skall bliva frälst.” Matteus 10:22 (1917 års översättning). ”Kommen ihåg det ord som jag sade till eder: 'Tjänaren är icke förmer än sin herre.' Hava de förföljt mig, så skola de ock förfölja eder; hava de hållit mitt ord, så skola de ock hålla edert.” Johannes 15:20 (1917 års översättning). ”Man skall utstöta eder ur synagogorna; ja, den tid kommer, då vemhelst som dräper eder skall mena sig därmed förrätta offertjänst åt Gud.” Johannes 16:2 (1917 års översättning). ”Så stenade de Stefanus, under det att han åkallade och sade: »Herre Jesus, tag emot min ande.» Och han föll ned på sina knän och ropade med hög röst: »Herre, tillräkna dem icke denna synd.» Och när han hade sagt detta, avsomnade han.” Apostlagärningarna 7:59–60 (1917 års översättning). ”Vid den tiden lät konung Herodes gripa och misshandla några av dem som hörde till församlingen. Och Jakob, Johannes' broder, lät han avrätta med svärd.” Apostlagärningarna 12:1–2 (1917 års översättning). ”Andra åter underkastade sig begabberi och gisselslag, därtill ock bojor och fängelse; de blevo stenade, marterade, söndersågade, dödade med svärd. De gingo omkring höljda i fårskinn och gethudar, nödställda, misshandlade, plågade ...” Hebreerbrevet 11:36–37 (1917 års översättning). ”Så skola ock alla de, som vilja leva gudfruktigt i Kristus Jesus, få lida förföljelse.” Andra Timotheosbrevet 3:12 (1917 års översättning). ”Frukta icke för det som du skall få lida. Se, djävulen skall kasta somliga av eder i fängelse, för att I skolen sättas på prov; och I skolen få utstå bedrövelse i tio dagar. Var trogen intill döden, så skall jag giva dig livets krona,” Uppenbarelseboken 2:10 (1917 års översättning). ”Och när det bröt det femte inseglet, såg jag under altaret de människors själar, som hade blivit slaktade för Guds ords skull och för det vittnesbörds skull, som de hade.” Uppenbarelseboken 6:9 (1917 års översättning). ”De övervunno honom i kraft av Lammets blod och i kraft av sitt vittnesbörds ord: de älskade icke så sitt liv, att de drogo sig undan döden.” Uppenbarelseboken 12:11 (1917 års översättning). ”... Bort med de kristna till lejonet!” (översatt från engelskan i ANF 3) Tertullianus, *Apologeticum*, kap. 40, övers. S. Thelwall, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 3 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Ju oftare

vi mejas ned av er, desto fler blir vi; de kristnas blod är en säd.” (översatt från engelskan i ANF 3) Tertullianus, *Apologeticum*, kap. 50, övers. S. Thelwall, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 3 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

9

”Men ormen var listigare än alla andra markens djur som HERREN Gud hade gjort; och han sade till kvinnan: »Skulle då Gud hava sagt: 'I skolen icke äta av något träd i lustgården'?»” Första Moseboken 3:1 (1917 års översättning). ”Men jag fruktar att såsom ormen i sin illfundighet bedrog Eva, så skola till äventyrs också edra sinnen fördärvas och dragas ifrån den uppriktiga troheten mot Kristus.” Andra Korinthierbrevet 11:3 (1917 års översättning). ”Och detta är icke att undra på. Satan själv förskapar sig ju till en ljusets ängel.” Andra Korinthierbrevet 11:14 (1917 års översättning). ”Dagen därefter stodo de bittida upp och offrade brännoffer och buro fram tackoffer, och folket satte sig ned till att äta och dricka, och därpå stodo de upp till att leka.” Andra Moseboken 32:6 (1917 års översättning). ”Ej heller skolen I bliva avgudadyrkare, såsom somliga av dem blevo; så är ju skrivet: »Folket satte sig ned till att äta och dricka, och därpå stodo de upp till all leka.»” Första Korinthierbrevet 10:7 (1917 års översättning). ”Och medan Israel uppehöll sig i Sittim, begynte folket bedriva otukt med Moabs döttrar. Dessa inbjödo folket till sina gudars offermåltider,” Fjärde Moseboken 25:1–2 (1917 års översättning). ”Men jag har något litet emot dig: du har hos dig några som hålla fast vid Balaams lära, hans som lärde Balak huru han skulle lägga en stötesten för Israels barn, så att de skulle äta kött från avgudaoffer och bedriva otukt.” Uppenbarelseboken 2:14 (1917 års översättning). ”Men så kom Herodes' födelsedag. Då dansade Herodias' dotter inför dem; och hon behagade Herodes så mycket, att han med en ed lovade att giva henne vad helst hon begärde. Hon sade då, såsom hennes moder ingav henne: »Giv mig här på ett fat Johannes döparens huvud.» Då blev konungen bekymrad, men för edens och för bordsgästernas skull bjöd han att man skulle giva henne det, och sände åstad och lät halshugga Johannes i fängelset.” Matteus 14:6–10 (1917 års översättning). ”... instiftades helt och hållet för djävulens skull ...” (översatt från engelskan i ANF 3) Tertullianus, *Om skådespelen, eller De Spectaculis*, kap. 24, övers. S. Thelwall, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 3 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Till en början var teatern egentligen ett tempel åt Venus ...” ”Dessa två onda andar står i edsvuret förbund med varandra, som beskyddare av dryckenskap och lusta.” (översatt från engelskan i ANF 3) Tertullianus, *De Spectaculis*, kap. 10, övers. S. Thelwall, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 3 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”... otuktens egen särskilda boning ...” där ”ingenting står i anseende utom det som på annat håll är vanhedrande”. (översatt från engelskan i ANF 3) Tertullianus, *De Spectaculis*, kap. 17, övers. S. Thelwall, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 3 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Också skådespelen drog mig bort, fulla av bilder av mitt elände och av bränsle åt min eld. Varför tycker människan om att bli bedrövad när hon ser sorgliga och tragiska scener, som hon ändå själv på intet vis skulle vilja lida?” (översatt från engelskan i NPNF1 1) Augustinus, *Bekännelser* 3.2.2, övers. J. G. Pilkington, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 1:a serien, vol. 1, utg. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). ”... några människor har lämnat oss och övergivit oss för hästkapplöpningarnas skådespel ...” ”... blev du som djävulens fånge släpad bort till det skådespelet?” ”... djävulen plågar denna hjord ...” (översatt från engelskan) Johannes Chrysostomos, *Mot cirkusspelen och teatern* (*Contra ludos et theatra*), övers. Mark Vermes (2012), överlämnad till allmän egendom, The Tertullian Project, tertullian.org. Vid konciliet i Elvira ”beslöts att

skådespelare fick döpas, men endast på villkor att de övergav detta levnadssätt", och vid konciliet i Arles (314) "förklarades theatrici och agitatores (skådespelare och kuskar vid spelen) bannlysta". (översatt från engelskan) Herbert Thurston, "Theatre", i *The Catholic Encyclopedia*, vol. 14 (New York: Robert Appleton Company, 1912). "Filmens kraft består i detta, att den talar med hjälp av livfulla och konkreta bilder." "De är tillfällen till synd; de förför unga människor in på ondskans vägar genom att förhärliga lidelserna." "... att filmen inte längre må vara en skola i fördärv." (översatt från engelskan) Pius XI, *Vigilanti Cura*, encyklika om filmen, 29 juni 1936 (Vatikanstaten: Libreria Editrice Vaticana), vatican.va.

10

Petrus blick på Kristus, sedan på stormen

"Då svarade Petrus honom och sade: »Herre, är det du, så bjud mig att komma till dig på vattnet.» Han sade: »Kom.» Då steg Petrus ut ur båten och begynte gå på vattnet och kom till Jesus. Men när han såg huru stark vinden var, blev han förskräckt; och då han nu begynte sjunka, ropade han och sade: »Herre, hjälp mig.» Och strax räckte Jesus ut handen och fattade i honom och sade till honom: »Du klentrogne, varför tvivlade du?»" Matteus 14:28–31 (1917 års översättning). "Alltså, då vi nu hava omkring oss en så stor hop av vittnen, må ock vi lägga av allt som är oss till hinder, och särskilt synden, som så hårt omsnärjer oss, och med uthållighet löpa framåt i den tävlingskamp som är oss förelagd. Och må vi därvid se på Jesus, trons hövding och fullkomnare, på honom, som i stället för att taga den glädje som låg framför honom, utstod korsets lidande och aktade smäleken för intet, och som nu sitter på högra sidan om Guds tron." Hebreerbrevet 12:1–2 (1917 års översättning).

Paulus om världslighet och korset

"Ty det är såsom jag ofta har sagt eder och nu åter måste säga under tårar: många vandra såsom fiender till Kristi kors, och deras ände är fördärv; de hava buken till sin Gud och söka sin ära i det som är deras skam, och deras sinne är vänt till det som hör jorden till." Filipperbrevet 3:18–19 (1917 års översättning). "Ja, mina bröder, jag håller icke före att jag ännu har vunnit det, men ett gör jag: jag förgäter det som är bakom mig och sträcker mig mot det som är framför mig och jagar mot målet, för att få den segerlön som hålles framför oss genom Guds kallelse ovanifrån, i Kristus Jesus." Filipperbrevet 3:13–14 (1917 års översättning). "Men vad mig angår, så vare det fjärran ifrån mig att berömma mig av något annat än av vår Herres, Jesu Kristi, kors, genom vilket världen för mig är korsfäst, och jag för världen." Galaterbrevet 6:14 (1917 års översättning). "Ty jag hade beslutit mig för, att medan jag var bland eder icke veta om något annat än Jesus Kristus, och honom såsom korsfäst." Första Korinthierbrevet 2:2 (1917 års översättning). "Om I alltså ären uppståndna med Kristus, så söken det som är därovan, där varest Kristus är och sitter på Guds högra sida. Ja, haven edert sinne vänt till det som är därovan, icke till det som är på jorden." Kolosserbrevet 3:1–2 (1917 års översättning). "Och skicken eder icke efter denna tidsålders väsende, utan förvandlen eder genom edert sinnes förnyelse, så att I kunnen pröva vad som är Guds vilja, vad som är gott och välbehagligt och fullkomligt." Romarbrevet 12:2 (1917 års översättning). "åt oss som icke hava till ögonmärke de ting som synas, utan dem som icke synas; ty de ting som synas, de vara allenast en tid, med de som icke synas, de vara i evighet." Andra Korinthierbrevet 4:18 (1917 års översättning). "Ty av kärlek till denna tidsålders väsende har Demas övergivit mig ..." Andra Timotheosbrevet 4:10 (1917 års översättning). "Ingen som tjänar i krig låter sig

insnärjas i näringsomsorger, ty han vill vara den till behag, som har tagit honom i sin sold.” Andra Timotheosbrevet 2:4 (1917 års översättning). ”Jag vill nämligen icke att vi skola lida förfång av Satan; ty vad han har i sinnet, därom äro vi icke i okunnighet.” Andra Korinthierbrevet 2:11 (1917 års översättning).

Johannes och Jakob om kärleken till världen

”Älsken icke världen, ej heller vad som är i världen. Om någon älskar världen, så är Faderns kärlek icke i honom. Ty allt som är i världen, köttets begärelse och ögonens begärelse och högfärd över detta livets goda, det är icke av Fadern, utan av världen. Och världen förgår och dess begärelse, men den som gör Guds vilja, han förbliver evinnerligen.” Första Johannesbrevet 2:15–17 (1917 års översättning). ”I trolösa avfällingar, veten I då icke att världens vänskap är Guds ovänskap? Den som vill vara världens vän, han bliver alltså Guds ovän.” Jakobsbrevet 4:4 (1917 års översättning).

Kristi varningar

”... Gå bort, Satan, och stå mig icke i vägen; du är för mig en stötesten, ty dina tankar äro icke Guds tankar, utan människotankar.” Matteus 16:23 (1917 års översättning). ”Samlen eder icke skatter på jorden, där mott och mal förstöra, och där tjuvar bryta sig in och stjäla, utan samlen eder skatter i himmelen, där mott och mal icke förstöra, och där inga tjuvar bryta sig in och stjäla. Ty där din skatt är, där kommer ock ditt hjärta att vara.” Matteus 6:19–21 (1917 års översättning). ”Ingen kan tjäna två herrar; ty antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den förre och förakta den senare. I kunnen icke tjäna både Gud och Mamon.” Matteus 6:24 (1917 års översättning). ”Nej, söken först efter hans rike och hans rättfärdighet, så skall också allt detta andra tillfalla eder.” Matteus 6:33 (1917 års översättning). ”Och att den såddes bland törnena, det är sagt om den som väl hör ordet, men låter tidens omsorger och rikedomens bedrägliga lockelse förkväva det, så att han bliver utan frukt.” Matteus 13:22 (1917 års översättning). ”Och att den föll bland törnena, det är sagt om dem, som när de hava hört ordet, gå bort och låta sig förkvävas av rikedomens omsorger och njutandet av livets goda och så icke föra något fram till mognad.” Lukas 8:14 (1917 års översättning). ”Men tagen eder till vara för att låta edra hjärtan förtyngas av omättlighet och dryckenskap och timliga omsorger, så att den dagen kommer på eder oförtänkt;” Lukas 21:34 (1917 års översättning). ”... Marta, Marta, du gör dig bekymmer och oro för mångahanda, men allenast ett är nödvändigt. Maria har utvalt den goda delen, och den skall icke tagas ifrån henne.” Lukas 10:41–42 (1917 års översättning). ”Såsom människorna levde på den tiden, före floden: de åto och drucko, män togo sig hustrur, och hustrur gåvos åt män, ända till den dag då Noa gick in i arken; och de visste av intet, förrän floden kom och tog dem allasammans bort -- så skall det ske vid Människosonens tillkommelse.” Matteus 24:38–39 (1917 års översättning). ”... Ingen som ser sig tillbaka, sedan han har satt sin hand till plogen, är skickad för Guds rike.” Lukas 9:62 (1917 års översättning). ”Men de begynte alla strax ursäkta sig. Den förste sade till honom: 'Jag har köpt ett jordagods, och jag måste gå ut och bese det. Jag beder dig, tag emot min ursäkt.' En annan sade: 'Jag har köpt fem par oxar, och jag skall nu gå åstad och försöka dem. Jag beder dig, tag emot min ursäkt.' Åter en annan sade: 'Jag har tagit mig hustru, och därför kan jag icke komma.'” Lukas 14:18–20 (1917 års översättning). ”Kommen ihåg Lots hustru.” Lukas 17:32 (1917 års översättning). ”Och Lots hustru, som följde efter honom, såg sig tillbaka; då blev hon en saltstod.” Första Moseboken 19:26 (1917 års översättning). ”... Så litet förmådden I då vaka en kort stund med mig! Vaken, och bedjen att I icke mån komma i frestelse. Anden är villig,

men köttet är svagt.” Matteus 26:40–41 (1917 års översättning). ”låtom oss alltså icke sova såsom de andra, utan låtom oss vaka och vara nyktra.” Första Thessalonikerbrevet 5:6 (1917 års översättning).

Distraherade medan fienden slog till

”men när folket sov, kom hans ovän och sådde ogräs mitt ibland vetet och gick sedan sin väg.” Matteus 13:25 (1917 års översättning). ”Följande år, vid den tid då konungarna plägade draga i fält, sände David åstad Joab och med honom sina tjänare och hela Israel; och de härjade Ammons barns land och belägrade Rabba, medan David stannade kvar i Jerusalem. Då hände sig en afton, när David hade stått upp från sitt läger och gick omkring på konungshusets tak, att han från taket fick se en kvinna som badade; och kvinnan var mycket fager att skåda.” Andra Samuelsboken 11:1–2 (1917 års översättning). ”Nu lagade hon så, att han somnade in på hennes knän; och sedan hon hade kallat till sig en man som på hennes befallning skar av de sju flätorna på hans huvud, begynte hon att få makt över honom, och hans styrka vek ifrån honom.” Domarboken 16:19 (1917 års översättning). ”Konung Belsassar gjorde ett stort gästabud för sina tusen stormän och höll dryckeslag med de tusen. Medan nu Belsassar var under vinets välde, befallde han att man skulle bära fram de kärl av guld och silver, som hans fader Nebukadnessar hade tagit ur templet i Jerusalem; ur dem skulle så konungen och hans stormän, hans gemåler och bihustrur dricka. Då bar man fram de gyllene kärl som hade blivit tagna ur tempelsalen i Guds hus i Jerusalem; och konungen och hans stormän, hans gemåler och bihustrur drucko ur dem. Medan de så drucko vin, prisade de sina gudar av guld och silver, av koppar, järn, trä och sten. Då visade sig i samma stund fingrar såsom av en människohand, vilka mitt emot den stora ljusstaken skrevo på den vitmenade väggen i konungens palats; och konungen såg handen som skrev.” Daniel 5:1–5 (1917 års översättning). ”Samma natt blev Belsassar, kaldéernas konung, dödad.” Daniel 5:30 (1917 års översättning). ”Är då tiden kommen för eder att själva bo i panelade hus, medan detta hus ligger öde? Därför säger nu HERREN Sebaot så: Given akt på huru det går eder. I sån mycket, men inbärgen litet; I äten, men fån icke nog för att bliva mätta; I dricken, men fån icke nog för att bliva glada; I tagen på eder kläder, men haven icke nog för att bliva varma. Och den som får någon inkomst, han far den allenast för att lägga den i en söndrig pung.” Haggai 1:4–6 (1917 års översättning). ”Och den blandade folkhop som åtföljde dem greps av lystnad; Israels barn själva begynte då ock åter att gråta och sade: »Ack om vi hade kött att äta! Vi komma ihåg fisken som vi åt i Egypten för intet, så ock gurkorna, melonerna, purjolöken, rödlöken och vitlöken. Men nu försmäkta våra själar, ty här finnes alls intet; vi få intet annat se än manna.” Fjärde Moseboken 11:4–6 (1917 års översättning). ”Det var nämligen så, att några falska bröder hade kommit att upptagas i församlingen, dit de hade smugit sig in för att bespeja vår frihet, den som vi hava i Kristus Jesus, varefter de ville trälbinda oss.” Galaterbrevet 2:4 (1917 års översättning). ”Några människor hava nämligen innästlat sig hos eder -- några om vilka det för länge sedan blev skrivet att de skulle hemfalla under den domen -- ogudaktiga människor, som missbruka vår Guds nåd till lösaktighet och förneka vår ende härskare och herre, Jesus Kristus.” Judas brev 4 (1917 års översättning).

Att hålla blicken fäst

”Vänd bort mina ögon, så att de icke se efter fåfänglighet; behåll mig vid liv på dina vägar.” Psaltaren 119:37 (1917 års översättning). ”Låt dina ögon skåda rätt framåt och dina blickar vara riktade rakt ut.” Ordspråksboken 4:25 (1917 års översättning).

”Jag går numera inte till cirkusen för att se en hund jaga en hare; men om jag händelsevis kommer förbi en sådan jakt ute på fälten, drar den kanske bort mig även från någon allvarlig tanke ... Hur kommer det sig att, när jag sitter hemma, en ödla som fångar flugor, eller en spindel som snärjer dem när de rusar in i hennes nät, ofta fångar min uppmärksamhet? ... då avbryts och störs ofta våra böner därav ...” (översatt från engelskan i NPNF1 1) Augustinus, *Bekännelser* 10.35.57, övers. J. G. Pilkington, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 1:a serien, vol. 1, utg. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886).

11

”Du skall inga andra gudar hava jämte mig. Du skall icke göra dig något beläte eller någon bild, vare sig av det som är uppe i himmelen, eller av det som är nere på jorden, eller av det som är i vattnet under jorden. Du skall icke tillbedja sådana, ej heller tjäna dem; ty jag, HERREN, din Gud, är en nitälskande Gud, som hemsöker fädernas missgärning på barn och efterkommande i tredje och fjärde led, när man hatar mig ...” Andra Moseboken 20:3–5 (1917 års översättning). ”Då svarade Sadrak, Mesak och Abed-Nego och sade till konungen: »O Nebukadnessar, vi behöva icke giva dig något svar på detta. Om vår Gud, den som vi dyrka, förmår rädda oss, så skall han ock rädda oss ur den brinnande ugnen och ur din hand, o konung. Men om han icke vill det, så må du veta, o konung, att vi ändå icke dyrka dina gudar, och att vi icke vilja tillbedja den gyllene bildstod som du har låtit ställa upp.»” Daniel 3:16–18 (1917 års översättning). ”På utsatt dag klädde sig då Herodes i konungslig skrud och satte sig på tronen och höll ett tal till dem. Då ropade folket: »En guds röst är detta, och icke en människas.» Men i detsamma slog honom en Herrens ängel, därför att han icke gav Gud äran. Och han föll i en sjukdom som bestod däri att han uppfrättes av maskar, och så gav han upp andan.” Apostlagärningarna 12:21–23 (1917 års översättning). ”Och de tillbådo draken, därför att han hade givit vilddjuret sådan myndighet; de tillbådo och vilddjuret och sade »Vem är lik vilddjuret, och vem kan strida mot det?»” Uppenbarelseboken 13:4 (1917 års översättning). ”Och det fick makt att giva ande åt vilddjurets bild, så att vilddjurets bild till och med kunde tala och kunde låta döda alla som icke tillbådo vilddjurets bild.” Uppenbarelseboken 13:15 (1917 års översättning). ”Alltså, mina älskade, undflyn avgudadyrkan.” Första Korinthierbrevet 10:14 (1917 års översättning). ”Kära barn, tagen eder till vara för avgudarna.” Första Johannesbrevet 5:21 (1917 års översättning). ”De svarade: »Kejsarens.» Då sade han till dem: »Så given då kejsaren vad kejsaren tillhör, och Gud vad Gud tillhör.»” Matteus 22:21 (1917 års översättning). ”Vad för ont är det i att säga: Herre kejsare, och att offra ...” (översatt från engelskan i ANF 1) *Polykarpos martyrium*, kap. 8, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Svär vid kejsarens lycka; ångra dig och säg: Bort med ateisterna.” ... ”Åttiosex år har jag tjänat honom, och han har aldrig gjort mig något ont ...” (översatt från engelskan i ANF 1) *Polykarpos martyrium*, kap. 9, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

En romersk ståthållares redogörelse (antik icke-kristen källa)

”De som förnekade att de var eller hade varit kristna, när de åkallade gudarna med ord som jag föresade dem, frambar bön med rökelse och vin åt din bild, som jag för detta ändamål hade låtit bära fram tillsammans med gudarnas statyer, och dessutom förbannade Kristus – inget av vilket de som verkligen är kristna, sägs det, kan

tvingas att göra …” (översatt från engelskan) Plinius den yngre, *Brev* 10.96, till kejsar Trajanus (omkring år 112 e.Kr.), engelsk översättning publicerad av James J. O’Donnell, Georgetown University, faculty.georgetown.edu/jod/texts/pliny.html (översättaren anges inte på sidan).

12

”den som utgjuter människoblod, hans blod skall av människor bliva utgjutet, ty Gud har gjort människan till sin avbild.” Första Moseboken 9:6 (1917 års översättning). ”Du skall icke dräpa.” Andra Moseboken 20:13 (1917 års översättning). ”Sex ting är det som HERREN hatar, ja, sju äro styggelser för hans själ stolta ögon, en lögnaktig tunga, händer som utgjuta oskyldigt blod …” Ordspråksboken 6:16–17 (1917 års översättning). ”Och de offrade sina söner och döttrar till offer åt onda andar. Ja, de utgöto oskyldigt blod, sina söners och döttrars blod och offrade dessa åt Kanaans avgudar; och landet vart ohelgat genom blodskulder.” Psaltaren 106:37–38 (1917 års översättning). ”Eftersom de hava övergivit mig och icke aktat denna plats, utan där tänt offereld åt andra gudar, som varken de själva eller deras fäder eller Juda konungar hava känt, och eftersom de hava uppfyllt denna plats med oskyldigas blod, och byggt sina Baalshöjder, för att där bränna upp sina barn i eld, till brännoffer åt Baal, fastän jag aldrig har bjudit eller talat om eller ens tänkt mig något sådant …” Jeremia 19:4–5 (1917 års översättning). ”Ty du har skapat mina njurar, du sammanvävde mig i min moders liv. Jag tackar dig för att jag är danad så övermåttan underbart; ja, underbara äro dina verk, min själ vet det väl. Benen i min kropp voro icke förborgade för dig, när jag bereddes i det fördolda, när jag bildades i jordens djup. Dina ögon sågo mig, när jag ännu knappast var formad; alla mina dagar blevo uppskrivna i din bok, de voro bestämda, förrän någon av dem hade kommit.” Psaltaren 139:13–16 (1917 års översättning). ”»Förrän jag danade dig i moderlivet, utvalde jag dig, och förrän du utgick ur modersskötet, helgade jag dig; jag satte dig till en profet för folken.»” Jeremia 1:5 (1917 års översättning). ”… du ska inte mörda ett barn genom abort och inte döda det som är avlat …” (översatt från engelskan i ANF 7) *Didache*, kap. 2, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 7 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). ”De gifter sig, liksom alla [andra]; de föder barn; men de förgör inte sin avkomma.” (översatt från engelskan i ANF 1) *Brevet till Diognetos*, kap. 5, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Och när vi säger att de kvinnor som använder droger för att framkalla abort begår mord och kommer att få avlägga räkenskap inför Gud för aborten, enligt vilken princip skulle vi då begå mord?” (översatt från engelskan i ANF 2) Athenagoras av Aten, *Bön för de kristna*, kap. 35, övers. B. P. Pratten, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 2 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

13

”Då nu deras hjärtan hade blivit glada, sade de: »Låt hämta Simson, för att han må förlusta oss.» Och Simson blev hämtad ur fängelset och måste vara dem till förlustelse. Och de hade ställt honom mellan pelarna.” Domarboken 16:25 (1917 års översättning). ”Mig tyckes nämligen att Gud har ställt oss apostlar här såsom de ringaste bland alla, såsom livdömda män; ett skådespel hava vi ju blivit för världen, för både änglar och människor.” Första Korinthierbrevet 4:9 (1917 års översättning). ”Men kommen ihåg den förgångna tiden, då I, sedan ljuset hade kommit till eder, ståndaktigt uthärdaden mången lidandets kamp och dels själva genom smälek och misshandling bleven gjorda till ett skådespel för världen, dels leden med andra som fingo genomgå sådant.” Hebreerbrevet 10:32–33 (1917 års översättning). ”Honorius, som ärvde väldet över Europa, satte stopp för de gladiatorspel som

länge hade hållits i Rom. Anledningen till att han gjorde detta uppstod genom följande omständighet. En man vid namn Telemachos hade antagit det asketiska livet. Han hade gett sig av från Österlandet och hade av detta skäl begett sig till Rom. Där, när det avskyvärda skådespelet visades, gick han själv in på stadion, steg ned på arenan och försökte hejda männen som svingade sina vapen mot varandra. Åskådarna till slakten blev förbittrade och stenade, uppeggade av det rasande ursinnet hos den demon som fröjdar sig åt dessa blodiga gärningar, fredsstiftaren till döds. När den beundransvärde kejsaren fick underrättelse om detta räknade han Telemachos till de segerrika martyrernas skara och gjorde slut på det ogudaktiga skådespelet." (översatt från engelskan i NPNF2 3) Theodoretos, *Kyrkohistoria* 5.26, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 3, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1892). "Ty så snart han såg det blodet, drack han därmed in ett slags vildhet; och han vände sig inte bort, utan fäste blicken, drack omedvetet in vansinne, fröjdades åt den brottsliga kampen och blev drucken av det blodiga tidsfördrivet." (översatt från engelskan i NPNF1 1) Augustinus, *Bekännelser* 6.8.13, övers. J. G. Pilkington, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 1:a serien, vol. 1, utg. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). "Men vi, som anser att det att se en människa dödas är nästan detsamma som att döda henne, har avsagt oss sådana skådespel." (översatt från engelskan i ANF 2) Athenagoras av Aten, *Bön för de kristna*, kap. 35, övers. B. P. Pratten, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 2 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

14

"Så säger HERREN: Eftersom Israel har trefalt förbrutit sig, ja, fyrfalt, skall jag icke rygga mitt beslut: eftersom de sälja den oskyldige för penningar och den fattige för ett par skor. Ty de längta efter att se stoft på de armas huvuden, och de vränga de ödmjukas sak. Son och fader gå tillsammans till tärnan och ohelga så mitt heliga namn." Amos 2:6–7 (1917 års översättning). "Därför, eftersom I trampen på den arme och tagen ifrån honom hans säd såsom skatt, därför hören; om I än byggen hus av huggen sten, skolen I icke få bo i dem, och om I än planteren sköna vingårdar, skolen I icke få dricka vin från dem. Ty jag vet att edra överträdelser äro många och edra synder talrika, I den rättfärdiges förtryckare, som tagen mutor och vrängen rätten för de fattiga i porten." Amos 5:11–12 (1917 års översättning). "Den som förtrycker den arme smädar hans skapare, men den som förbarmar sig över de fattiga, han ärar honom." Ordspråksboken 14:31 (1917 års översättning). "Plundra icke den arme, därför att han är arm, och förtrampa icke den fattige porten. Ty HERREN skall utföra deras sak, och dem som röva från dem skall han beröva livet." Ordspråksboken 22:22–23 (1917 års översättning). "HERREN vill gå till doms med sitt folks äldste och med dess furstar. »I haven skövlat vingården; rov från de fattiga är i edra hus. Huru kunnen I så krossa mitt folk och söndermala de fattiga?» Så säger Herren, HERREN Sebaot." Jesaja 3:14–15 (1917 års översättning). "Hören nu, I rike: Gråten och jämren eder över det elände som skall komma över eder. Eder rikedom multnar bort, och edra kläder frätas sönder av mal; edert guld och silver förrostar, och rosten därpå skall vara eder till ett vittnesbörd och skall såsom en eld förtära edert kött. I haven samlat eder skatter i de yttersta dagarna. Se, den lön I haven förhållit arbetarna som hava avbärgat edra åkrar, den ropar över eder, och skördemännens rop hava kommit fram till Herren Sebaots öron." Jakobsbrevet 5:1–4 (1917 års översättning). "Men de som vilja bliva rika, de råka in i frestelser och snaror och hemfalla åt många dåraktiga och skadliga begärelser, som sänka människorna ned i fördärv och undergång. Ty penningbegäret är en rot till allt ont; och somliga hava låtit sig så drivas därav, att de hava villats bort ifrån tron och därigenom tillskyndat sig själva många kval." Första Timotheosbrevet 6:9–10 (1917 års översättning).

Den tidiga Kyrkan

”Du ska inte vända dig bort från den som lider nöd, utan du ska dela allt med din broder …” (översatt från engelskan i ANF 7) *Didache*, kap. 4, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 7 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). ”I stället för åkrar ska ni därför köpa betryckta själar, var och en efter sin förmåga, och besöka änkor och föräldralösa och inte förbise dem; och använd er rikedom och alla era tillgångar, som ni har fått av Herren, till sådana åkrar och hus. Ty för detta ändamål gjorde Mästaren er rika, att ni skulle utföra dessa tjänster åt honom …” (översatt från engelskan i ANF 2) *Hermas herde*, liknelse 1, övers. F. Crombie, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 2 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

Påvliga dokument

”Att beröva någon den lön som tillkommer honom är ett stort brott, som ropar på himlens hämnande vrede.” (översatt från engelskan) Leo XIII, *Rerum Novarum*, encyklika om kapital och arbete, 15 maj 1891, avsn. 20 (Vatikanstaten: Libreria Editrice Vaticana), vatican.va. I samma avsnitt fördömer encyklikan varje försök ”att utöva påtryckning på de behövande och utblottade för vinnings skull”, och säger att ”att skaffa sig vinst av en annans nöd” ”fördöms av alla lagar, mänskliga och gudomliga”. (översatt från engelskan) Ibid.

15

”Den som stjäl en människa, vare sig han sedan säljer den stulne, eller denne finnes kvar hos honom, han skall straffas med döden.” Andra Moseboken 21:16 (1917 års översättning). ”Om en man befinnes hava stulit någon av sina bröder, Israels barn, och han behandlar denne såsom träl eller säljer honom, så skall tjuven dö: du skall skaffa bort ifrån dig vad ont är.” Femte Moseboken 24:7 (1917 års översättning). ”och om man förstår detta, att lagen är till icke för rättfärdiga människor, utan för dem som trotsa lag och myndighet, för ogudaktiga och syndare, oheliga och oandliga människor, fadermördare och modermördare, för mandråpare, för dem som öva otukt och onaturlig vällustsynd, för dem som äro människosäljare, lögnare, menedare eller något annat som strider mot den sunda läran …” Första Timotheosbrevet 1:9–10 (1917 års översättning). ”Och köpmännen på jorden gråta och sörja över henne, då nu ingen mer köper de varor som de frakta: guld och silver, ädla stenar och pärlor, fint linne och purpur, siden och scharlakan, allt slags välluktande trä, alla slags arbeten av elfenben och dyrbaraste trä, av koppar och järn och marmor, därtill kanel och kostbar salva, rökverk, smörjelse och välluktande harts, vin och olja, fint mjöl och vete, fäkreatur och får, hästar och vagnar, livegna och trälar.” Uppenbarelseboken 18:11–13 (1917 års översättning). ”Här är icke jude eller grek, här är icke träl eller fri, här är icke man och kvinna: alla ären I ett i Kristus Jesus.” Galaterbrevet 3:28 (1917 års översättning). ”nu icke längre såsom en träl, utan såsom något vida mer än en träl: såsom en älskad broder. Detta är han redan för mig i högsta måtto; huru mycket mer då för dig, han, din broder både efter köttet och i Herren!” Filemonbrevet 1:16 (1917 års översättning). ”’Jag skaffade mig slavar och slavinnor.’ Du dömer till slaveri människor vars natur är fri och kännetecknas av fri vilja. … För hur många oboler värderade du Guds avbild?” (översatt från engelskan) Gregorios av Nyssa, *Homilier över Predikaren* 4, övers. Andrew Maguire, Early Church Texts (earlychurchtexts.com).

16

”Hos dig må icke finnas någon som låter sin son eller dotter gå genom eld, eller som befattar sig med trolldom eller teckentydning eller svartkonst eller häxeri, ingen som förehar besvärjelsekonster, ingen som frågar andar, eller som är en spåman, eller som söker råd hos de döda. Ty en styggelse för Herren är var och en som gör sådant, och för sådana styggelsers skull fördriver HERREN, din Gud, dem för dig.” Femte Moseboken 18:10–12 (1917 års översättning). ”I skolen icke vända eder till andar som tala genom besvärjare eller spåmän. Söken icke sådana, så att I bliven orena genom dem. Jag är HERREN, eder Gud.” Tredje Moseboken 19:31 (1917 års översättning). ”Och när man säger till eder: »Frågen andebesvärjare och spåmän, dem som viska och mumla», så svaren: »Skall icke ett folk fråga sin Gud? Skall man fråga de döda för de levande?»” Jesaja 8:19 (1917 års översättning). ”Ty genströvighet är trolldomssynd, och motspänstighet är avguderi och husgudsdyrkan. Eftersom du har förkastat HERRENS ord, har han ock förkastat dig, och du skall icke längre vara konung.” Första Samuelsboken 15:23 (1917 års översättning). ”Och ganska många av dem som hade övat vidskepliga konster samlade ihop sina böcker och brände upp dem i allas åsyn. Och när man räknade tillsammans vad böckerna voro värda, fann man att värdet uppgick till femtio tusen silverpenningar.” Apostlagärningarna 19:19 (1917 års översättning). ”Men köttets gärningar äro uppenbara: de äro otukt, orenhet, lösaktighet, avgudadyrkan, trolldom, ovänskap, kiv, avund, vrede, genstridighet, tvedräkt, partisöndring, missunnsamhet, mord, dryckenskap, vilt leverne och annat sådant, varom jag säger eder i förväg, såsom jag redan förut har sagt, att de som göra sådant, de skola icke få Guds rike till arvedel.” Galaterbrevet 5:19–21 (1917 års översättning). ”Men de fega och de otrogna, och de som hava gjort vad styggeligt är, och dråpare och otuktiga människor och trollkarlar och avgudadyrkare och alla lögnare skola få sin del i den sjö som brinner med eld och svavel; detta är den andra döden.” Uppenbarelseboken 21:8 (1917 års översättning). ”Mitt barn, var inte en som tyder järtecken, eftersom det leder till avgudadyrkan; inte heller en besvärjare eller en astrolog …” (översatt från engelskan i ANF 7) *Didache*, kap. 3, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 7 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). ”De som tillhör prästerskapet eller klerkerna ska inte vara magiker, besvärjare, matematiker eller astrologer; inte heller ska de göra så kallade amuletter, som är bojor för deras egna själar. Och dem som bär sådana befaller vi att man ska stöta ut ur Kyrkan.” (översatt från engelskan i NPNF2 14) Synoden i Laodikeia, kanon 36, övers. Henry R. Percival, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 14, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1900).

Katekesen

”Alla former av spådom ska förkastas: att ta sin tillflykt till Satan eller demoner, att frammana de döda eller andra metoder som felaktigt antas ’avslöja’ framtiden. Att rådfråga horoskop, astrologi, handläsning, tolkning av järtecken och lotter, klärvoajansens fenomen och att ta sin tillflykt till medier döljer alltsammans en önskan om makt över tiden, historien och, i sista hand, andra människor, liksom en önskan att blidka dolda makter. De strider mot den ära, den respekt och den kärleksfulla fruktan som vi är skyldiga Gud allena.” (översatt från engelskan) *Catechism of the Catholic Church*, 2:a uppl. (Vatikanstaten: Libreria Editrice Vaticana, 1997), punkt 2116.

17

”Men HERRENS ord kom till tisbiten Elia; han sade: »Stå upp, gå åstad och möt Ahab, Israels konung, som bor i Samaria. Du träffar honom i Nabots vingård, dit han har gått ned för att taga den i besittning. Och du skall tala

till honom och säga: 'Så säger HERREN: Har du till redan hunnit att både dräpa och tillträda arvet?' Därefter skall du tala till honom och säga: 'Så säger HERREN: På samma ställe där hundarna hava slickat Nabots blod skola hundarna slicka också ditt blod.'»" Första Konungaboken 21:17–19 (1917 års översättning). "Furstarna därinne äro såsom rovgiriga vargar; de utgjuta blod och förgöra själar för att skaffa sig vinning." Hesekiel 22:27 (1917 års översättning). "Och jag sade: Hören, I Jakobs hövdingar och I furstar av Israels hus. Tillkommer det ej eder att veta vad rätt är, I som haten det goda och älsken det onda, I som sliten huden av kroppen på människorna och köttet från deras ben? Men eftersom dessa äta mitt folks kött och riva huden av deras kropp och bryta sönder deras ben, för att stycka dem likasom det man kastar i grytan, ja, likasom kött som lägges i kitteln," Mika 3:1–3 (1917 års översättning). "Jordens konungar resa sig upp, och furstarna rådslå med varandra, mot HERREN och hans smorde: »Låt oss slita sönder deras bojor och kasta deras band ifrån oss.» Han som bor i himmelen ler, HERREN bespottar dem." Psaltaren 2:2–4 (1917 års översättning). "Om rättvisan alltså tas bort, vad är då riken annat än stora röverier?" (översatt från engelskan i NPNF1 2) Augustinus, *Om Guds stad* 4.4, övers. Marcus Dods, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 1:a serien, vol. 2, utg. Philip Schaff (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1887). "Jag vågar inte frambära offret om du har för avsikt att vara närvarande." (översatt från engelskan i NPNF2 10) Ambrosius av Milano, Brev 51.13, till kejsar Theodosius, övers. H. de Romestin, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 10, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896).

18

"När då Simon såg att det var genom apostlarnas handpåläggning som Anden blev given, bjöd han dem penningar och sade: »Given ock mig den makten, så att var och en som jag lägger händerna på undfår helig ande.» Då sade Petrus till honom: »Må dina penningar med dig själv gå i fördärvet, eftersom du menar att Guds gåva kan köpas för penningar. Du har ingen del eller lott i det som här är fråga om, ty ditt hjärta är icke rättsinnigt inför Gud." Apostlagärningarna 8:18–21 (1917 års översättning). "Du människobarn, profetera mot Israels herdar, profetera och säg till dem, till herdarna: Så säger Herren, HERREN: Ve eder, I Israels herdar, som haven sörjt allenast för eder själva! Var det då icke för hjorden som herdarna borde sörja? I stället åten I upp det feta, med ullen klädden I eder, det gödda slaktaden I; men om hjorden vårdaden I eder icke. De svaga stärkten I icke, det sjuka heladen I icke, det sargade förbunden I icke, det fördrivna förden I icke tillbaka, det förlorade uppsökten I icke, utan med förtryck och hårdhet fören I fram mot dem." Hesekiel 34:2–4 (1917 års översättning). "den stad vars hövdingar döma för mutor, vars präster undervisa för betalning, och vars profeter spå för penningar, allt under det de stödja sig på HERREN och säga: »Är icke HERREN mitt ibland oss? Olycka skall ej komma över oss.»" Mika 3:11 (1917 års översättning). "Varen herdar för Guds hjord, som I haven i eder vård, varen det icke av tvång, utan av fri vilja, icke för slem vinnings skull, utan med villigt hjärta. Uppträden icke såsom herrar över edra församlingar, utan bliven föredömen för hjorden." Första Petrusbrevet 5:2–3 (1917 års översättning). "Ty en församlingsföreståndare bör vara oförvitlig, såsom det höves en Guds förvaltare, icke självgod, icke snar till vrede, icke begiven på vin, icke våldsam, icke sniken efter slem vinning." Titusbrevet 1:7 (1917 års översättning). "Och Jesus gick in i helgedomen. Och han drev ut alla dem som sålde och köpte i helgedomen, och han stötte omkull växlarnas bord och duvomånglarnas säten. Och han sade till dem: »Det är skrivet: 'Mitt hus skall kallas ett bönehus.' Men I gören det till en rövarkula.»" Matteus 21:12–13 (1917 års översättning). "Eftersom många som är upptagna bland klerkerna, i det att de följer girighet och begär efter vinning, har glömt den gudomliga Skriften,

som säger: 'Han har inte lånat ut sina pengar mot ocker', och när de lånar ut pengar begär hundradelen av summan [som månatlig ränta], anser den heliga och stora synoden det rätt att, om någon efter detta beslut befinns ta ocker, vare sig han gör det genom hemlig transaktion eller på annat sätt, såsom genom att kräva det hela och hälften till, eller genom att använda något annat påfund vad det än må vara för skamlig vinnings skull, han ska avsättas från klerkerna och hans namn strykas ur förteckningen." (översatt från engelskan i NPNF2 14) Första konciliet i Nicaea (325), kanon 17, övers. Henry R. Percival, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 14, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1900). "Om någon biskop förrättar en vigning för pengar och sätter den osäljbara nåden till salu, och för pengar viger en biskop, en korbiskop, en presbyter eller en diakon eller någon annan av dem som räknas till klerkerna; eller för pengar tillsätter en förvaltare, en rättstjänsteman eller en uppsyningsman, eller över huvud taget någon annan kyrklig person för personlig skamlig vinning, [må] den som har försökt detta och blivit överbevisad förlora sin personliga rang ..." (översatt från engelskan) Konciliet i Chalkedon (451), kanon 2, i *Decrees of the Ecumenical Councils*, utg. Norman P. Tanner, vol. 1 (London: Sheed & Ward; Washington, DC: Georgetown University Press, 1990), återgiven på papalencyclicals.net. (Onlinetexten lyder "led him"; rättat inom hakparentes.)

19

"Men jag förmanar eder, mina bröder, vid vår Herres, Jesu Kristi, namn, att alla vara eniga i edert tal och att icke låta söndringar finnas bland eder, utan hålla fast tillhopa i samma sinnelag och samma tänkesätt." Första Korinthierbrevet 1:10 (1917 års översättning). "Men icke för dessa allenast beder jag, utan ock för dem som genom deras ord komma till tro på mig; jag beder att de alla må vara ett, och att, såsom du, Fader, är i mig, och jag i dig, också de må vara i oss, för att världen skall tro att du har sänt mig." Johannes 17:20–21 (1917 års översättning). "och vinnläggen eder om att bevara Andens enhet genom fridens band: en kropp och en Ande, likasom I ock bleven kallade till att leva i ett och samma hopp, det som tillhör eder kallelse -- en Herre, en tro, ett dop, en Gud, som är allas Fader, han som är över alla, genom alla och i alla." Efesierbrevet 4:3–6 (1917 års översättning). "eftersom I ännu haven ett köttsligt sinne. Ty om avund och kiv finnes bland eder, haven I icke då ett köttsligt sinne, och vandren I icke då på vanligt människosätt?" Första Korinthierbrevet 3:3 (1917 års översättning). "Varför finns det stridigheter och tumult och splittringar och schismer och krig bland er? ... Varför delar och sliter vi sönder Kristi lemmar och reser upp strid mot vår egen kropp och har nått en sådan höjd av vansinne att vi glömmer att 'vi är varandras lemmar'?" (översatt från engelskan i ANF 1) Clemens av Rom, *Första brevet till korinthierna*, kap. 46, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). "Den kan inte längre ha Gud till Fader som inte har Kyrkan till moder." (översatt från engelskan i ANF 5) Cyprianus av Karthago, *Om kyrkans enhet*, avsn. 6, övers. Ernest Wallis, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). "... Herren Jesu Kristi livklädnad är alls inte delad eller sönderskuren, utan tas emot som ett helt plagg och ägs som en oskadd och odelad klädnad av dem som kastar lott om Kristi klädnad ..." (översatt från engelskan i ANF 5) Cyprianus av Karthago, *Om kyrkans enhet*, avsn. 7, övers. Ernest Wallis, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886).

20

”Därför, var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock jag kännas vid inför min Fader, som är i himmelen. Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall ock jag förneka inför min Fader, som är i himmelen.” Matteus 10:32–33 (1917 års översättning). ”Då skall man prisgiva eder till misshandling, och man skall dräpa eder, och I skolen bliva hatade av alla folk, för mitt namns skull. Och då skola många komma på fall, och den ene skall förråda den andre, och den ene skall hata den andre.” Matteus 24:9–10 (1917 års översättning). ”Då svarade Petrus: »Jag förstår icke vad du menar.» Och i detsamma, medan han ännu talade, gol hanen. Då vände Herren sig om och såg på Petrus; och Petrus kom då ihåg Herrens ord, huru han hade sagt till honom: »Förrän hanen i dag har galit, skall du tre gånger förneka mig.» Och han gick ut och grät bitterligen.” Lukas 22:60–62 (1917 års översättning). ”och min rättfärdige skall leva av tro. Men om någon drager sig undan, så finner min själ icke behag i honom». Dock, vi höra icke till dem som draga sig undan, sig själva till fördärv; vi höra till dem som tro och så vinna sina själar.” Hebreerbrevet 10:38–39 (1917 års översättning). ”Jag vet var du bor: där varest Satan har sin tron. Och dock håller du fast vid mitt namn; och tron på mig förnekade du icke ens på den tid då Antipas, mitt vittne, min trogne tjänare, blev dräpt hos eder -- där varest Satan bor.” Uppenbarelseboken 2:13 (1917 års översättning). ”Genast vid den hotande fiendens första ord förrådde det största antalet av bröderna sin tro och blev nedslagna, inte genom förföljelsens anstormning, utan de slog ned sig själva genom frivilligt fall.” (översatt från engelskan i ANF 5) Cyprianus av Karthago, *Om de avfallna*, avsn. 7, övers. Ernest Wallis, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886). ”De väntade i sanning inte på att bli gripna innan de gick upp, eller på att bli förhörda innan de förnekade. De sprang till torget av egen drift ...” (översatt från engelskan i ANF 5) Cyprianus av Karthago, *Om de avfallna*, avsn. 8, övers. Ernest Wallis, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 5 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1886).

En romersk ståthållares redogörelse (antik icke-kristen källa)

”De som förnekade att de var eller hade varit kristna, när de åkallade gudarna med ord som jag föresade dem, frambar bön med rökelse och vin åt din bild, som jag för detta ändamål hade låtit bära fram tillsammans med gudarnas statyer, och dessutom förbannade Kristus – inget av vilket de som verkligen är kristna, sägs det, kan tvingas att göra ...” (översatt från engelskan) Plinius den yngre, *Brev* 10.96, till kejsar Trajanus (omkring år 112 e.Kr.), engelsk översättning publicerad av James J. O’Donnell, Georgetown University, faculty.georgetown.edu/jod/texts/pliny.html (översättaren anges inte på sidan).

21

”När någon hör ordet om riket, men icke förstår det, då kommer den onde och river bort det som såddes i hans hjärta. Om en sådan människa kan det sägas att säden såddes vid vägen.” Matteus 13:19 (1917 års översättning). ”Och att säden såddes vid vägen, det är sagt om dem i vilka ordet väl bliver sått, men när de hava hört det, kommer strax Satan ock tager bort ordet som såddes i dem.” Markus 4:15 (1917 års översättning). ”Och om vårt evangelium nu verkligen är bortskymt av ett täckelse, så finnes det täckelset hos dem som gå förlorade. Ty de otrognas sinnen har denna tidsålders gud så förblindat, att de icke se det sken som utgår från evangelium om Kristi, Guds egen avbilds, härlighet.” Andra Korinthierbrevet 4:3–4 (1917 års översättning). ”Ty vi hava varit redo att komma till eder -- jag, Paulus, för min del både en och två gånger -- men Satan har hindrat oss.” Första Thessalonikerbrevet 2:18 (1917 års översättning). ”Men Elymas (eller trollkarlen, ty namnet har den betydelsen)

stod emot dem och ville hindra landshövdingen från att komma till tro.” Apostlagärningarna 13:8 (1917 års översättning). ”Och han sade till mig: »Frukta icke, Daniel, ty redan ifrån första dagen, då när du vände ditt hjärta till att söka förstånd och till att ödmjuka dig inför din Gud, hava dina ord varit hörda; och jag har nu kommit för dina ords skull. Fursten för Persiens rike stod mig emot under tjuguen dagar; men då kom Mikael, en av de förnämsta furstarna, mig till hjälp, under det att jag förut hade stått där allena mot Persiens konungar. Och nu har jag kommit för att undervisa dig om vad som skall hända ditt folk i kommande dagar; ty också detta är en syn som syftar på framtiden.»” Daniel 10:12–14 (1917 års översättning).

22

Ordet ”Kyrkan” betyder här inte bara organiserade kyrkor, utan de enskilda troende som var för sig är en del av Kristi kropp. ”Ty likasom kroppen är en och likväl har många lemmar, och likasom kroppens alla lemmar, fastän de äro många, likväl utgöra en enda kropp, likaså är det med Kristus. Ty i en och samme Ande äro vi alla döpta till att utgöra en och samma kropp, vare sig vi äro judar eller greker, vare sig vi äro trälar eller fria; och alla hava vi fått en och samme Ande utgjuten över oss.” Första Korinthierbrevet 12:12–13 (1917 års översättning). ”Men nu ären I Kristi kropp och hans lemmar, var och en i sin mån.” Första Korinthierbrevet 12:27 (1917 års översättning). ”så utgöra ock vi, fastän många, en enda kropp i Kristus, men var för sig äro vi lemmar, varandra till tjänst.” Romarbrevet 12:5 (1917 års översättning). ”»Allt lade han under hans fötter.» Och honom gav han åt församlingen till att vara ett huvud över allting -- åt församlingen, ty den är hans kropp och är uppfylld av honom som uppfyller allt i alla.” Efesierbrevet 1:22–23 (1917 års översättning). ”Och han är huvudet för kroppen, det är församlingen, han som är begynnelsen, den förstfödde ifrån de döda. Så skulle han i allt vara den främste.” Kolosserbrevet 1:18 (1917 års översättning). ”och låten eder själva såsom levande stenar uppbyggas till ett andligt hus, så att I bliven ett »heligt prästerskap», som skall frambära andliga offer, vilka genom Jesus Kristus äro välbehagliga för Gud.” Första Petrusbrevet 2:5 (1917 års översättning).

Den tidiga Kyrkan

”Varhelst biskopen visar sig, där ska också menigheten [av folket] vara; liksom där Jesus Kristus är, där är den katolska Kyrkan.” (översatt från engelskan i ANF 1) Ignatios av Antiokia, *Till smyrnaerna*, kap. 8, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

23

”Nej, om du tiger stilla vid detta tillfälle, så skall nog hjälp och räddning beredas judarna från något annat håll, men du och din faders hus, I skolen förgöras. Vem vet om du icke just för en sådan tid som denna har kommit till konungslig värdighet?” Ester 4:14 (1917 års översättning). ”av Isaskars barn kommo män som väl förstodo tidstecknen och insågo vad Israel borde göra ...” Första Krönikeboken 12:32 (1917 års översättning). ”... Ja, om himmelens utseende förstån I att döma, men om tidernas tecken kunnen I icke döma.” Matteus 16:3 (1917 års översättning). ”Ropa med full hals utan återhåll, häv upp din röst såsom en basun och förkunna för mitt folk deras överträdelse, för Jakobs hus deras synder.” Jesaja 58:1 (1917 års översättning). ”Du människobarn, jag har satt dig till en väktare för Israels hus, för att du å mina vagnar skall varna dem, när du hör ett ord från min mun.” Hesekiel 3:17 (1917 års översättning). ”Men om väktaren ser svärdet komma och icke stöter i basunen och folket så

icke bliver varnat, och svärdet sedan kommer och tager bort någon bland dem, då bliver visserligen denne borttagen genom sin egen missgärning, men hans blod skall jag utkräva av väktarens hand." Hesekiel 33:6 (1917 års översättning).

24

Kristi befallning att skriva till kyrkorna

"... Skriv upp i en bok vad du får se, och sänd den till de sju församlingarna i Efesus och Smyrna och Pergamus och Tyatira och Sardes och Filadelfia och Laodicea." Uppenbarelseboken 1:11 (1917 års översättning). Detta är det starkaste skriftstödet för att Kristus själv befaller att skrifterna ska sändas till bestämda kyrkor i en region, nämnda var och en för sig. Kristus själv visar att inte alla meddelanden behöver riktas till den universella kyrkan i stort, utan att vissa särskilda budskap är nödvändiga för vissa kyrkor på vissa platser vid vissa tider. "Den som har öra, han höre vad Anden säger till församlingarna ..." Uppenbarelseboken 2:7 (1917 års översättning). Detta skriftställe visar att ett brev som är riktat till en kyrka ändå talar till alla kyrkorna i vissa frågor. Den föregående hänvisningen till Uppenbarelseboken 1:11 visar att vissa budskap är avsedda för bestämda kyrkor på bestämda platser vid bestämda tider. Denna hänvisning styrker att även om befallningen i Uppenbarelseboken 1:11 gäller, kan de övriga kyrkorna ändå undervisas i tron genom den undervisning som ges till de bestämda kyrkor som budskapen i Uppenbarelseboken 1:11 är riktade till. "Skriv till Efesus' församlings ängel ..." Uppenbarelseboken 2:1 (1917 års översättning). Här tilltalar Kristus en enda kyrka. Kristus ger den yttersta förebilden för oss alla att följa, också för dem av oss som har mottagit de heliga vigningarna. Därför kommer vissa skrifter att vara riktade till vissa enskilda kyrkor.

Apostoliska brev till kyrkor efter region

"Och man översände genom dem följande skrivelse: »Apostlarna och de äldste, edra bröder, hälsa eder, I bröder av hednisk börd, som bon i Antiokia, Syrien och Cilicien." Apostlagärningarna 15:23 (1917 års översättning). Detta styrker det faktum att Jerusalemkonciliet riktade brev till avgränsade regioner, en praxis som biskopen här har tagit upp. "Och när de sedan foro genom städerna, meddelade de församlingarna till efterföljd de stadgar som voro fastställda av apostlarna och de äldste i Jerusalem. Så styrktes nu församlingarna i tron, och brödernas antal förökades för var dag." Apostlagärningarna 16:4–5 (1917 års översättning). Apostlagärningarna 16:4–5 är fortsättningen på Apostlagärningarna 15:23. Apostlagärningarna 15:23 visar hur Jerusalemkonciliet skriver ett brev till kyrkorna i en avgränsad region. Apostlagärningarna 16:4 och 5 visar att samma beslut sedan fördes från stad till stad och överlämnades till kyrkorna. Och det berättas att följden blev att kyrkorna blev fastare grundade i tron och växte i antal. De påbud som Jerusalemkonciliet utfärdade stannade inte kvar i Jerusalem. De fördes faktiskt ut till de kyrkor som de var avsedda att överlämnas till. De kyrkor som tog emot meddelandena fick näring och blev befästa i tron och växte i antal. Detta är syftet med de regionala skrifterna till kyrkorna i de tio rikena. I grunden visar dessa två verser att det regionala brevet hade verkan när det lästes upp för de församlade kyrkorna. "Sedan detta brev har blivit uppläst hos eder, så sörjen för att det ock bliver uppläst i laodicéernas församling och att jämväl I fån läsa det brev, som kommer från Laodicea." Kolosserbrevet 4:16 (1917 års översättning). Detta skriftställe visar att apostoliska brev, som var riktade till en kyrka, sedan spreds vidare till grannkyrkorna. "Jag

besvär eder vid Herren att låta uppläsa detta brev för alla bröderna.” Första Thessalonikerbrevet 5:27 (1917 års översättning). Denna hänvisning visar att ett särskilt budskap kan behöva framföras till en bestämd kyrka på en bestämd plats och ändå samtidigt gälla resten av kyrkan, utspridd över de tio rikena, och vara av lika stor vikt, även om det kanske inte är lika brådskande som för den kyrka som tilltalas.

Brev till kyrkorna i diasporan

”Petrus, Jesu Kristi apostel, hälsar de utvalda främlingar som bo kringspridda i Pontus, Galatien, Kappadocien, provinsen Asien och Bitynien ...” Första Petrusbrevet 1:1 (1917 års översättning). Detta skriftställe belyser att inte alla troende går i gudstjänst och att somliga är spridda i de samhällen där de bor. Dessa människor, som tror på Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare, är lika mycket en del av Kristi kropp som de som deltar i gudstjänsterna. Och detta är huvudskälet till att biskopen riktar meddelanden till ”kyrkorna i diasporan”. Den heliga Anden bor i varje troende. Den som säger något annat hädar den heliga Anden. ”Jakob, Guds och Herrens, Jesu Kristi, tjänare, hälsar de tolv stammar som bo kringspridda bland folken.” Jakobsbrevet 1:1 (1917 års översättning). Detta är ett exempel på ett tilltal till den universella kyrkan, spridd över hela jordklotet i diasporan. Det är ett universellt budskap till hela kyrkan. Det nämner de tolv stammarna, medan meddelandena i Rikets skriftlärde riktas till de tio rikena. Likväl utgör det förebilden för att tilltala kyrkor över hela världen. Förebilden för att särskilt tilltala kyrkor i en region har redan fastställts genom de föregående noterna.

Den tidiga Kyrkan: brev från kyrka till kyrka

”Guds kyrka som vistas som främling i Rom, till Guds kyrka som vistas som främling i Korinth, till dem som är kallade och helgade genom Guds vilja, genom vår Herre Jesus Kristus: Nåd vare med er och frid från den allsmäktige Guden genom Jesus Kristus, i allt rikare mått.” (översatt från engelskan i ANF 1) Clemens av Rom, *Första brevet till korinthierna*, hälsningen, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885). ”Guds kyrka som vistas som främling i Smyrna, till Guds kyrka som vistas som främling i Filomelion, och till alla den heliga och katolska Kyrkans församlingar på varje ort: Barmhärtighet, frid och kärlek från Gud Fadern och vår Herre Jesus Kristus vare med er i allt rikare mått.” (översatt från engelskan i ANF 1) *Polykarpos martyrium*, hälsningen, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

25

”och I skolen föras fram också inför landshövdingar och konungar, för min skull, till ett vittnesbörd för dem och för hedningarna.” Matteus 10:18 (1917 års översättning). ”Men Natan sade till David: »Du är den mannen. ...” Andra Samuelsboken 12:7 (1917 års översättning). ”och Johannes hade då sagt till honom: »Det är icke lovligt för dig att hava din broders hustru.»” Markus 6:18 (1917 års översättning). ”Och när Ahab fick se Elia, sade Ahab till honom: »Är du här, du som drager olycka över Israel?» Han svarade: »Det är icke jag, som drager olycka över Israel, utan du och din faders hus, därmed att I övergiven HERRENS bud, och därmed att du följer efter Baalerna.” Första Konungaboken 18:17–18 (1917 års översättning). ”Därför, o konung, må du låta mitt råd täckas dig: gör dig fri ifrån dina synder genom att göra gott, och ifrån dina missgärningar genom att öva barmhärtighet mot de fattiga, om till äventyrs din lycka så kunde bliva beståndande.” Daniel 4:24 (1917 års översättning). ”Ja, jag

sätter dig i dag över folk och riken, för att du skall upprycka och nedbryta, förgöra och fördärva, uppbygga och plantera." Jeremia 1:10 (1917 års översättning). "Men när Paulus talade med dem om rättfärdighet och återhållsamhet och om den tillstundande domen, blev Felix förskräckt och sade: »Gå din väg för denna gång; när jag får läglig tid, vill jag kalla dig till mig.»" Apostlagärningarna 24:25 (1917 års översättning). "Då sade Agrippa till Paulus: »Föga fattas att du övertalar mig och gör mig till kristen.» Paulus svarade: »Vare sig det fattas litet eller fattas mycket, skulle jag önska inför Gud att icke allenast du, utan alla som i dag höra mig, måtte bliva sådana som jag är, dock med undantag av dessa bojor.»" Apostlagärningarna 26:28–29 (1917 års översättning). "Men Petrus och de andra apostlarna svarade och sade: »Man måste lyda Gud mer än människor." Apostlagärningarna 5:29 (1917 års översättning). "Jag vågar inte frambära offret om du har för avsikt att vara närvarande." (översatt från engelskan i NPNF2 10) Ambrosius av Milano, Brev 51.13, till kejsar Theodosius, övers. H. de Romestin, i *Nicene and Post-Nicene Fathers*, 2:a serien, vol. 10, utg. Philip Schaff och Henry Wace (New York: Christian Literature Publishing, 1896).

Den tidiga Kyrkan

"Till kejsaren Titus Aelius Hadrianus Antoninus Pius Augustus Caesar, och till hans son Verissimus filosofen, och till Lucius filosofen, Caesars naturlige son och Pius adoptivson, en vän av lärdom, och till den heliga senaten, med hela det romerska folket, framlägger jag, Justinus, son till Priscus och sonson till Bacchius, från Flavia Neapolis i Palestina, detta tal och denna böneskrift för dem av alla folk som är orättvist hatade och godtyckligt misshandlade, och jag är själv en av dem." (översatt från engelskan i ANF 1) Justinus Martyren, *Första apologin*, kap. 1, i *The Ante-Nicene Fathers*, utg. Alexander Roberts och James Donaldson, vol. 1 (Buffalo, NY: Christian Literature Publishing, 1885).

26

"Och HERREN svarade mig och sade: Skriv upp din syn, och uppteckna den på skrivtavlor, med tydlig skrift, så att den lätt kan läsas." Habackuk 2:2 (1917 års översättning). "så har ock jag, sedan jag grundligt har efterforskat allt ända ifrån begynnelsen, beslutit mig för att i följd och ordning skriva därom till dig ..." Lukas 1:3 (1917 års översättning). "Men låten allt tillgå på höviskt sätt och med ordning." Första Korinthierbrevet 14:40 (1917 års översättning).

27

"Det är icke nog att allenast ett vittne träder upp mot någon angående någon missgärning eller synd, vad det nu må vara för en synd som någon kan hava begått. Efter två eller efter tre vittnens utsago skall var sak avgöras." Femte Moseboken 19:15 (1917 års översättning). "Det är nu tredje gången som jag skall komma till eder; »efter två eller tre vittnens utsago skall var sak avgöras»." Andra Korinthierbrevet 13:1 (1917 års översättning). "Men om han icke lyssnar till dig, så tag med dig ännu en eller två, för att 'var sak må avgöras efter två eller tre vittnens utsago'." Matteus 18:16 (1917 års översättning). "Dessa voro ädlare till sinnes än judarna i Tessalonika; de togo emot ordet med all villighet och rannsakade var dag skrifterna, för att se om det förhölle sig såsom nu sades." Apostlagärningarna 17:11 (1917 års översättning). "men pröven allt, behållen vad gott är," Första Thessalonikerbrevet 5:21 (1917 års översättning).